

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 20. ANUL XV.

Sabiu, in 9/21 Martiu 1867.

Telegrafulu este de doue ori pe septe-
mana: joi'a si Dumineca. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditura
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
ga'ta prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ur' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
a celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru
a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a
treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

**Cu 1 Aprile se deschide prenumera-
tiune noua la 'Telegrafulu Romanu' pre-
langa conditiunile espuse in fruntea foiei.
Editur'a.**

La situatiune.

Sabiu 8 Marte.

Dilele din urma au creatu unele lucruri, ce au
o grea insemnatate si potu ave si grele urmari.
Diet'a Ungariei au datu ministeriului ei prezentu o
potestate netiermurita asup'r'a Transilvaniei, in carea
se pote cuprinde servarea tuturor drepturilor a-
ceslei tieri, dara totu asi'a si amenintiarea loru. A-
cesta potestate intrebuintiata cu prudentia pote fi
fericitoare; insa ea pote fi si funesta pentru toti.
Conclusele cestiunate n'au cerutu nici o garantie
dela ministeriu, afara de vag'a responsabilitate, fara
de a se spune ministeriului, ca de ce si pentru ce
sa fia responsabilu.

Viitoriulu negresitu ne va areta intensitatea a-
cestui conclusu, dara credemu, ca ministeriulu va
vede cost'a pedisiei pre care l'a pusu diet'a si va
incungiura precipitarea. Inainte de tote, deca mi-
nisteriulu vine de inlocuesce fatia cu Transilvania
pre ministerulu din Vien'a si acest'a din voi'a mo-
narcului, apoi dupa parerea nostra, elu, ministeriulu,
va ave de a considera pe Transilvania de aceea,
ce diet'a Ungariei nu mai vrea sa o considere, de
a respecta drepturile natiuniloru singuraticu, pre
cari diet'a se pare ale tine de sterse. Cu unu cu-
ventu de a implini, ca regimu, cele de lipsa fatia cu
o provincia autonoma si de a reduce competintia
seu mai bine influintia dietei Ungariei fatia cu
Transilvania, la mesur'a cea normata prin desvol-
tarea constitutiunala de pan'acum.

Altu-cum ne tememu ca lucrurile voru apuca
pre costa pedisii si unde se voru opri nu scimu.

Abstragemu acum dela logic'a stricta a fapte-
loru de dreptulu publicu intre aceste doue tieri in
cestiune, si avemu mai multu in vedere principiulu
ce este implicatu si filtratu in acestu dreptu, prin-
cipiulu natiunalitatiei, carele inca pote se patimesca
in urm'a mentinateloru mesuri.

In momentele de fatia suntu mai periculose ca
ori si candu basarile pre frase si pre ilusiu. Deci
servitiile cele mai rele la facu aceia cari cu
nise generalitati vreu sa orbescu lumea si sa o fa-
ca sa creda, ca recerintiele tempului nostru suntu
numai nise fanatici. Noi asemenea expectari
nu le putemu privi decatu de nise idei confuse,
cari nu-si potu face chiara starea lucruriloru dupa
cum se afla in lume. Atari omeni se punu pre
unu pedestalu elasticu, carele din ce siedu mai multu
pre elu, din ce scadu mai tare dela inaltimea cea
d'antaiu.

Intre acesti pretinsi fanatici amesteca unii
cestiunea natiunalitatiloru. Si pentruc'a sa o des-
lege in unu modu mai usioru, dupa parerea loru
cugeta, ca nimie'a nu e mai bine decatu sa o ig-
noreze fatia cu altii, facendu-o exclusivitate numai
pentru densii.

Noi amintimu acest'a aici, pentruc'a cum amu mai
dis' a are ponderositate insemnata. Deslegarea altoru in-
treburi constitutiunale atinge la totu pasulu cord'a a-
cest'a si produce seu placute seu neplacute simtie-
minte, dupa cum adeca atingerea acestei corde este
il'cuta seu neplacuta.

Gresielele cari a impedecatu ajungerea la unu
punctu de repausu cu sistemele incercate pana aci,
de nicairi nu a potutu se vina, decatu din trecerea
cu vederea a acestei inclinari naturale, care a fa-
cutu de s'a desvoltatu din omenime individualitatele
natiunali. Bine, ca dicu unii, ca luptele de acum

semana cu cele de pre tempulu resbelului de 30 de
ani, candu confessionalismulu juc'a rol'a natiunalis-
mului de acum; dice-va insa cine-va, ca deca confes-
sionalismulu atunci a produsu lupte, ce acum nu se mai
porta cu aceasi inversiunare, a incetatu de a esiste
confessiuni? Ele esistu si acum si unde cultura
omenesca s'a potutu radica la o tolerantia impru-
tata, diferitele confessiuni traiescu in armonia langa
olalta. Si acest'a o dorimu noi si cu natiuna-
lismulu, ca sa ne redicamu cu totii deasup'r'a as-
piratiuniloru de sterpire, de predominire si sa
traimu in armonia fratieasca, pre carii dupa cum ni-a
lasatu Ddieu, respectandu imprumutatu fia-care na-
tionalitatea de aprapelui seu.

Deca se facea acest'a la 1848 si deca sub
manteu'a liberalismului si a indiferentismului na-
tionalu, in favorea unei natiunalitati singure, nu se
amenintiau celelalte, atunci noi puteamu fi fericiti
de pre atunci si in 20 de ani catu amu fi potutu
noi inainta si in privint'a materiala si spirituala?

Nu s'a respectatu dara recerintiele neaperate
de a trai fratesce la olalta si nu a potutu sa ur-
meze nici bunatatile unei atari armonii. Si de a-
ceea unde ne aflamu acum? Acolo incatu, candu
amu fi amenintati de vre-unu inamicu esternu, amu
pati-o cum o au patitu altii inaintea nostra, candu
feudalismulu au fostu legatu bratiele la trei parti
din populatiune, pentruc'a sa facea din a patra parte
nobili, si candu nobilimea intrebuintandu-si puterea
de a tine pre cele trei parti in freu, nu a mai fostu
in stare, candu d. e. a venitu Soliman II cu Turcii
sa intre in Ungaria, decatu a perde o lupta si a
lasa sa se sfasie unu regatu in mai multe parti.

Dara sa dicemu, ca atunci asi'a erau tempurile
si sa dicemu ca nenorociri de aceste s'a intemplat
si in alte staturi. Insa e unu adeveru neresturna-
bilu ca ori si unde, si in istoria mai vechia si mai
noua, au fostu asemenea intemplari cu asemeie ur-
mari, ele erau croite de mai nainte prin reat'a chi-
vernisala a factoriloru statului, si asteptau numai
dupa o ansa, ca sa-si arate funestala seu efectu.

Suntu omeni, carii, vrendu sa treca cu vederea ade-
verulu celoru de mai sus, cauta puterea unii statu
mai multu in putetiunea strategica. Nu e demultu
de candu amu cetitu in foi unguresci, ca Transil-
vania e cheia Ungariei ceea-ce arata la o deductiune,
in urm'a carei tote alte privintie se paru a deveni
secundarie, deca nu de prisosu.

In adeveru deca arunca omulu o cantatura pe cart'a si
vede cum la capetulu sirului Carpatiloru, ce se in-
tindu de catra apusu spre resaritulu de media-di si
formeza la acestu capetu o fortareta naturala, ca-
re dominca tote siesurile din afara, si spre marea
negra si spre Dunare si spre Tisa; deca cauta cum
in Croati'a apusena se radima acestu teritoriu de
marea adriatica si de catra media nopte vede cum
se incinge de rurile cele mai insemnate: fiindu si
numai unu laicu fatia cu strategi'a, vede importan-
tia pusetiunei. Insa ore numai aceste facu taria
unui statu? Ore pusetiunile aceste n'au fostu si in
dilele cele de trista memoria mai susu amintite in
potestatea regiloru Ungariei? Ore in tempulu mai
nou in 1848 nu ocupasera trupele unguresci afara
de fortareti'a Albei Iulie si muntii Abrudului, fora-
reti'a intraga naturala? si deca au lipsitu fortare-
ti'a cea viia a vointiei morale a locuitoriloru au fo-
lositu strategi'a ce-va?

Anglia, acea putere mare europena si cu po-
sessiuni in tote continentele pamentului si domi-
lorea mariloru pamentului, pre carea s'a obicinuitu
si pres'a unuresca a o aduce de modelu, prelanga
tota putintia ei, astadi este opacita de a pasi activa
in cestiunea cea mai momentosa a lumii in cesti-
unea orientala, pentruc'a au ignoratu natiunea irica
si au adus'o in starea de a tinde la mijloculu

celu din urma, alu revolutiunei, spre a-si elupta re-
cunoscerea natiunalitatiei sele.

In parlamehtulu germanu nordicu suntu adu-
nati membri de ai natiunei celei mai inteligente, a
natiunei nemtiesci si aceea in audiulu lumii dechiaru,
ca e de a se postipune libertatea unitatiei na-
tionala e.

Noi nu le amintimu nici aceste decatu cu acelu
scopu, ca sa combatemu ilusiuunile sa desteplamu
tresvi'a si sa nu lasamu, ca sa scape cine-va la
nise imaginatiuni, de cari sa ne caimu in fine cu
totii. Sa bagamu de seama ca deca suprematia
feudalistica au paralisatu puterile in statu de au fa-
cutu putinciosa trecerea turciloru preste tiera, su-
prematia natiunala sa nu paralizeze puterea mo-
narchiei, incatu candu va bate ora sa nu se pota
sprigini unu altu torrente, carele nu aru mai veni
dela media-di spre media nopte, ci dela media nopte
spre media-di.

Nationalismulu la noi de-si sub alte forme au
jucatu role insemnate si in trecutu si asi'a acel'a nu
e unu fanaticismu trecatoriu, pentruc'a deca ara fi a-
cest'a asi'a, atunci tota lupt'a activa si passiva a ma-
giariloru chiaru si din dilele nostre aru fi fara de
intielesu. Natiunalismulu la noi dupa proiectele fa-
cute din partea romaniloru si serbiloru nu suntu o
greutate neinvingibila; iera tolerantia fatia cu dreptu-
rile acuisite e recerint'a neamanabila.

De aceea noi credemu si speramu, ca diet'a
Ungariei nu va continu a nebagu in seama aceste
lucruri, cari suntu asi'a de strinsu legate de intre-
gitatea statului, in carele traimu si tinendu strictu
computu de istoria trecutului vechiu si nou, si va
conforma pasii spre adeverata multiamire si inde-
stulare a tuturoru poporeloru, pre cari prevedint'a
ni-a pusu sa traimu si sa prosperamu la o lalta.
Eara ministeriulu credemu, ca va cautu a trece nai'a
tieriloru intieptiesce printre Scilla si Charibdea,
vedindu elu ceea-ce diet'a in nerebdarea ei au re-
cutu cu vederea.

De sub Retezat u in 5/17 Martiu

Inca numai trei dile, si eata o lana de dile
intraga de candu ne veduramu surprinsi prin de-
numirea ministeriului ungurescu.

De atunci si pana astadi nu puturamu obser-
va altu ce-va atatu intre romani catu si chiaru la
insusi magarii, decatu unu feliu de uimire si indi-
ferentismu, fatia cu schimbările politice cele atatu
de grave. Omenii pare ca nu se mai incredu astadi
nici ochiloru. Ori in catro te intorci cu psicologia
a mana, nu poti ceti de pre fetiele omeniloru, de-
catu unu feliu de indoeli, obosela de spirite si o
tăcere rece. Se pote ca retacimu, dara n'ue chiaru
si manifestatiunile de bucuria exprimate din partea
compatriotiloru magarii inca ni se paru a avea oresi
cum o fatia cam silita.

Considerandu insa multimea esperiminteloru —
ca totu atatea efemere trecatore, esecutate sub vre-o
6—7 sisteme de ani optuspediece incocce, in care
tempu poporul nu a profitatu altu ce-va, decatu o
multime de greutati, urcari ne'ncetate de contributiuni
directe si indirecte, apoi alte apesari fara nici o
crutiare, prin cari poporul s'a storsu pana la me-
duva, apoi cine se va mai incumeta ca sa entedie
a mai astepta nu sciu ce feliu de minqui si bana-
tati mari chiaru si dela noulu ministeriu? Prin trium-
farea dualistiloru de astadi, vedemu mai multu
unu feliu de victoria natiunala magiara, decatu unu
triumfu politicu de sistema; cu tote aceste insa noi
romanii deocamdata nici nu ne vomu grabi a can-
ta cu cei ce salta de bucuria, dara nici nu vomu
alerga la riulu Vavilonulu spre a plange scolo cu
profetulu, s'au cu alte cavinte: deocamdata nu vomu
fi nici pesimisti dara nici optimisti. Amu fostu si

amă remasă români — în timpul cei grei — de tristă memoria, pre cându a fi români eră crima; pre cându a adoră în religionea strabună pre celu ce ne-a creatu eramă abia tolerati; deci ce eveneminte sub sôre mai potu fi acelea, cari ne-ară pute sguđu simțimintele nôtore de natiunalitate astadi, cându și de altmîntrelea principiulu natiunalității au devenitu la tôte popôrele „Idolulu“ seculului presinte?

Ce politica va urmă noulu ministeriu magiaru, nu scimu de aceea noi că români credu ca nici nu ne putemu exprima pro seu contra. Căci intru a-deveru pentru care cuventu sa urimu pre nisce ômeni, pre cari inca nici nu-i cunoscemu, și cari inca nici ocaziune n'au avutu a ne face bine seu reu? și apoi ierasi: pentru care cuventu sa întempinamu cu ovatiuni de bucuria pre acei'a a căroru tendinție bune — rele, — numai mai târziu le vomă puté află?

Promissiuni favoritoare despre deslegarea cestiunii natiunalitățiiloru se facu ce o dreptu totu mereu, cu deosebire dela inființierea noului ministeriu încôce; o asemenea promissiune asigurătoare aflămă ôresi cum și în vorbirea prudintelui barbatu magiaru Deák, că respunsu la vorbirea Dlui Macelariu; dara apoi noi români astadi de nimic'a nu suntemu atătu de sătui că togmai de promissiuni. De aceea sa nu se mai mire nimenea de noi, deca nu mai suntemu astadi în stare a mai pune vre-unu pretiu pre ori-ce promissiuni frumoșe roșite de ômeni muritori, decâtu „numai“ pre fapte.

Ce sôrte va ajunge acu pre scump'a nôtora tierisióra, scie numai celu de susu. Atât'a vedemu, ca diet'a pestana în siedinti'a sea din 7 a curentei c. n. a votatu ministeriulu ungurescu deplina putere și asup'r'a Transilvaniei. Earasi o fapta importanta de noi — fără de noi!

Scimu bine ca poporulu de rendu, carele pórta greutățile dilei inca s'au indatinatu mai alesu de unu tempu încôce, a-si formă unu feliu de părere despre tôte câte se intempla în giurulu seu, chiaru și deca acêsta parere n'aru conveni intru tôte cu acea a cărturariloru; deci sa cercămă putintelu a află și părerea poporulu nostru de pre aici.

Cine a calatoritu cându-va pre sub pôlele Retezatulu și a Carpatiloru gigantici legati de acest'a, ce formau cându-va murii cei puternici în contr'a invasiuniloru otomane, pre cându semilun'a deveniso grôz'a creștinismulu, — va scie ca poporulu românu de aici se imparte în dôue clase; în clas'a fostiloru nobili și cea a fostiloru iobagi; seu dupa limbajulu celu gresitu usuatu pre aici: nemesi și români. Fostii nobili, aceste ființie demne de tóta compatimirea, cari nu-si mai conosciu astadi ilustr'a loru originae, nici mai au vre-o cunoscintia despre eroismulu și bravur'a strabaniloru loru, prin o multime de promissiuni vane, — mai vertosu cându cu alegerile din urma de deputati, astépta pre tóta diu'a momentulu de restituire în integrumu a vechiloru privilegii și prerogative, sosirea imperatiei

cei multu dorite a lui Eldorado, de a nu mai plăti biru, a nu mai dá soldati, a nu face drumuri s. a. iera poporulu românu fostu iobagiu, nu mai crede la sufletu de omu, care ear spune, ca densulu (poporulu) din impregiurările — schimbările politice de astadi, aru avea sa traga vre-unu bine mare. Eata pentru ce. Sub tempulu sistemii absolutistice tieranulu românu venindu înaintea vre-unei judecatorii cu proprietarii magiari, de-si nu află aci nici o favóre, totusi mai castigă cându și cându câte o cauza. De cându inza cu intrarea constitutiunii din 1861, cele mai multe decisiuni și procese castigate sub amplotatii straini în cause de mosii și altele se reieptare se anulare; proprietarii magiari i-si formara pretensiuni nôue; în cele mai multe locuri eschisera poporulu — respective comunele dela pasiunaritu și lemnaritu, i-si introdusera drepturi de regale cu eschiderea comunelor și acolo, unde proprietarii n'au avutu cărcime nici odata. Din aceste și alte nenumerate de natur'a acestor'a urmédia pré firesce, ca poporulu cauta la viitoriulu seu cu unu feliu de ingrigire, audindu ca magiarii mai reportara inca și o victoria atătu de mare. Lasămu că insii fratii magiari sa respunda: cine e de vina dara, deca bietulu poporu mai pomenesce și astadi tristulu trecutu alu absolutismulu în togmai că evreii cându-va cépa Egiptulu? Magiarii avura cele mai bune ocaziuni în nenumerate renduri a castigă inimile poporulu nostru, deca dara i-si tinura de dejosire a se folosi de acele ocaziuni, apoi sa nu se mai mire deca poporulu nostru celu lovit de atâtea fatalități privesce cu uimire și recéla la ovatiunile ce se facura ici coela în onôrea noului ministeriu.

Cea mai buna — că sa nu dîcu pôte dara și cea mai din urma — ocaziune — o au magiarii astadi, spre a-si justifică purtarea loru fatia cu români. Dela densii depinde dara astadi a ne apropiă ori a ne instraină totu mai multu unii de altii. Vomă vedea! Pâna atunci numai atât'a, ca români au sa tîna stensu la drepturile loru ce le competu ca natiune politica; ei voru scie trăi și muri totu numai că români în vatr'a strabuna, — în tier'a loru, aপরতা cu mii de jertfe în timpul cei grei. Fratiloru magiari, cari deca vreau a fi drepti nu voru puté denegă nici cându meritele româniloru la patri'a comuna, le mai recitămă inca și cuvintele celebrulu nostru poetu Muresianu:

„Sa spuna Retezatulu acelu asilu de pace,
„De-a fostu romanulu trandavu în tempuri de nevoi?
„De n'a paditu credinti'a, de n'a vrutu tôte a face,
„Sa scape numai tier'a dia curse de resboiu!“

Din Pesta.

Dela depunerea juramentulu ministriloru încôce mai avemu de inregistratu deputatiunile dietei la Majestatea Sea și din aceeași sêra unu conductu de vre-o 2500 facle. În fine o siedintia dietala de o ôra tinuta în 16 Marte. În acêst'a Presiedintele vestesce casei primirea cea gratiôsa ce o avu deputatiunea dietala la M. S. Dupa aceea aduce tra-

derea feciôreloru de calugaritie și deslegarea peccatorulu; 7 Canonu: ca presbiterulu numai la priméjdi'a vietiei vre-unui creștinu, pôte face deslegare de peccate nefindu fitia Episcopulu; în 8 Canonu: ca ômenii prihaniti nu potu redicá pâri asup'r'a Archiereiloru; în 9 Canonu: se opresce Episcopulu și presbiterulu a lasă la cuminecatura pre cei vinovati înainte de pocaintia; în 10 Canonu: preotulu osanditu de Episcopulu seu nu pôte funcționă la cele sante, facendu altcum se depune: în 11 Canonu: ca preotulu osanditu de Episcopulu seu, deca cu mandria va arată neascultare, se lipsesce de preotia; în 12 Canonu: ca Episcopulu inovatitu are a fi judecatu de 12 Episcopi, presbiterulu de 6 Episcopi, iera diaconulu de 3 Episcopi; în 13 Canonu: ca celu alesu de Episcopu are a se hirotoni celu putinu de 3 Episcopi; în 14 Canonu: ca Episcopulu, presbiterulu seu diaconulu sa piérda loculu, deca dela judecatori'a bisericésca aru apelă la cea civila; în 15 Canonu: se ierta apelati'a dela forulu mai micu bisericésca la unu mai mare foru bisericescu; în 16 Canonu: dela judecatori'i bisericési, pre cari pârțile litigante si-au alesu nu se ierta apelatia; în 17 Canonu: că fiii preotiloru sa nu faca jucarii, și teatre; în 18 Canonu: se opresce Episcopiloru, Presbiteriloru și diaconiloru a fi arendatori, seu procurori; în 19 Canonu: ca cei ce vreu sa se preotiésca, suntu datori seu sa se casatorésca, seu sa marturisésca feciori'a; în 20 Canonu: opresce clericiloru a fi camatarnici; în 21 Canonu: ca celu ce se hiroto-

misulu casei magnatiloru estrasulu din protocolulu aceleiasi despre conclusele privitoare la regularea municipieloru și legei de presa.

Dupa ce se mai pertratéza alte lucruri de mai putina însemnatate, Presied. fipséza diu'a de desbătere a elaboratulu com. de 67 pre 20 Marte, ceea ce se primesce. În fine se cetesce o motiune a lui Bömches și altoru 24 insi în privinti'a drumulu de feru Oradea-mare — Clusiu — Brasiovu, și se aléga membri la comitetulu de petitiuni.

Alegerea lui Mateiu Popu Grideanu e nulificata.

Eveneminte politice.

Sabitu 8 Martiu

Incoronarea, dupa scirile ce ni le aduca mai multe diuarie va fi în septeman'a cea din urma din lun'a lui Maiu. În afaceri de încoronare dupa unu tel. la „Sieb. Bl.“, a venitu pre lângă ministri și maresialulu de curte Hohenlohe la Bud'a-Pest'a. Totu acolo se spune, ca M. S. doresce că si Imperatés'a sa se încoronéze în același tempu de Regina.

Elaboratulu comisiunii de 67 se pusese pre mercuri la ordinea dilei.

Unu teleg. la „N. Fr. Pr.“ spune despre unu programu de uniune din Croati'a, care programu asecura autonomi'a acestei tieri, și pre carele ministeriulu ungurescu inca l'a aprobatu și a promis ca-lu va asterne că proiectu dietei.

În afacerile privitoare la Croati'a mai cetimu ce-va de însemnatate și adeca, ca prelânga ministri de Beust, Beke și Wüllerstorff, cari suntu chiamati (și cari au sositu eri) la Bud'a, aru fi chiamati și cancelariulu de curte alu Croatiei de Kussevich, din ceea-ce deducu unii, ca cestiunea Croatiei inca va fi unu objectu alu consiliiloru ce se voru tiné între barbatii cari conducu adi sôrtea Austriei.

Alte sciri spunu despre denumirea lui Mirko Bogovicu de ministru fără portoliu, nu se spune inza în care ministeriu va sa-si ia loculu acestu nou ministru. — Diet'a Croatiei pôte ca se va conchiamă iera în cea d'antăiu jumetate a lunei lui Aprile.

Despre terminulu conchiamării senatulu imperialeu inca nu se scie positivu nimic'a.

Dietele Boemiei Moraviei și Carnioliei suntu conchiamate pre 6 Aprile n.

Oposetiunea Croatiei în contr'a esecutării ordinatiunii privitoare la întregirea armatei se continua, și regimulu se vede acum necessitatu a luă mesuri energice contra oficialiloru, cari facu oposetiune. Telegrame la Zkft spunu de incușitiuni acup'r'a aceloru oficiali cari facu oposetiune. O ordinatiune a banului — dupa acele telegame — amenintia pre cei ce nu voru pune în lucrare mentiuat'a ordinatiune, cu perderea oficiulu loru.

Ce atinge politic'a din afara, îndreptămu atentiunea cetitoriloru asup'r'a celoru de sub rubric'a „din parlament. germanu nordicu“, cari lucruri acum le dămă și noi ce-va mai pre largu.

FOISIÓRA.

Impartasiri diatr'una manuscriptu,
ce tractéza despre Dreptulu Canonicu alu Bisericeii greco-resaritene ortodoxe ecumenice.

(Urmare.)

Sinodulu localu IX.

Sinodulu localu alu IX au fostu la Cartagen'a în Afric'a la anul 418 și s'au incheiatu la a. 424 Presiedinte au fostu Aureliu Episcopulu Cartagenei de fatia fiindu 217 dupa altii 225, și dupa altii 214 Archierei. Si Zosimu Pap'a Romei tramisa pre Locotiitorii sei în persón'a Episcopulu Faustinu, și a Presbiteriloru Filipu și Asselu. Acestu Sinodu s'au adunatu asup'r'a Eresuriloru lui Apolinariu, Celestinu și Donatu, pre cari iau osanditu, și au adusu 141 Canone, și s'au otăritu în 1 Canonu: că cele asiediate de cătra Sinodulu ecumenicu I din Nicheia și Simbolulu credinței sa se pastredie neschimbatu; în 2 Canonu: că cristianii sa se invecție despre sânt'a Treime; în 3 Canonu: că Episcopii, presbiterii și diaconii sa se infrénedie intru tôte; în 4 Canonu: că toti sa padiesca infrénare, cari se atingu de cele sante; în 5 Canonu: speculatiile se oprescu preotiloru; în 6 Canonu: se oprescu preotimei facerea sântulu miru; și tun-

nesce de diaconu, sa fia de 25 ani; în 22 Can. că cetitorii sa nu se inchine poporulu în biserică; în 23 Can. că Mauritani'a sa nu fia supusa Metropolulu Numidiei, ci sa fia Metropolia coordinata cu Numidi'a din caus'a indepartării unei'a de alt'a; în 24 Can. că nou sântulu Episcopu și presbiteru sa i se puna în urechi cele otărite de Sinode; în 25 Can. că mortiloru sa nu li se dea cuminecatur'a; în 26 Can. ca în fia-care anu au a se adună Episcopii în persóna seu prin locotiitori la Sinodulu metropolitanu; în 27 Can. se espune norm'a judecatorésca la inovatirea vre-unui Episcopu; în 28 Canonu: se prefige norm'a judecatorésca la inovatirea presbiterulu și a diaconulu, și ca principile celoru-lalti clerici Episcopulu le decide; în 29 Canonu: că fiii clericiloru sa nu iee în casatoria fete pagâne și eretice; în 30 Canonu: că Episcopii seu presbiterii murindu sa nu lase de heredi pre eretici și pagani; în 31 Canonu: că Episcopii Africeii sa nu calatorésca preste mare la locuri departate; în 32 Canonu: că numai scripturi canonice sa se cetésca în biserică; în 33 Can. că toti preotii sa se infrénedie de cătra sotiele loru, cându vreau sa seversiesca slujb'a dumnedieiesca; în 34 Canonu: ca Episcopulu numai dupa ce au doveditu necesitatea imperativa la Sinodu, pôte sa venda câte ce-va din averea Eparchiei; în 35 Can. ca preotii lipsiti de preotia nu se potu pedepsi și cu alte pedepse; în 36 Canonu: ca Episcopii vecini judeca pre preotii și diaconii, cari nu se multiamescu cu judecat'a Episcopulu loru; în 37 Ca-

In **F r a n c i a** facu' óresi care sensatione interpelatiunea, respective motivarea acestora din partea lui Thiers, in care arata betranulu politicu cá situatiunea Europei e seriósa. Elu arata ca politica a echilibrului european dela 1815 era servirea staturilor mici, cari fiindu verite intre cele mari au opritu lovirea acestora unulu de altulu. Elu desaproba politica a nationalitatiloru, carea creaza o Germania de 40 milioane de nemti, o Italia de 30 milioane italiani s. a. mai departe si recomanda in fine sustinerea staturilor celoru mici, aliarea cu acestea si cu Austria in contra Russiei si Prussiei. — Cuventarea o incepu la 2³/₄ si o termina la 6 óre. La mijlocu tinu o pauza de 1/2 óra.

In tempulu din urma se ventila de diuaristica unele intrebări privitoare la rectificarea de margini intre Franta, Olanda si Prussia, pre cari rectificări, se dicea, ca Bismark le-ar fi respinsu. France vine acum si deminte acesta scire.

Din **L o n d o n** u se spune, ca lordulu Derby a constatat in parlamentu, ca Port'a desertéza citadel'a dela **B e l g r a d u** si ca in loculu garnisónei turcesci va pasi un'a serbéscă. Totu acestu lordu comunica parlamentulu, ca Port'a e gat'a a face concessiunile cari numai se potu crestiniiloru; ca ea va primi pre acestia nu numai in legislativ'a infintienda turcesca, dara si in consiliulu statulu si in ministeriu. In cestu din urma se afla deja ministrulu de finantia si directoru de banca, cari ambii suntu crestini.

E intrebarea deca Russi'a se va multami cu acuzatiunile aceste ale crestiniiloru si nu va intef pre crestini sa faca pretensiuni nóue. — **M o n t e n e g r o** se dice ca cere acum unu portu pentru sine si cu acest'a litoralulu dela Antivari intre laculu dela Scutari si mare.

Se vorbesce ca Port'a aru fi induplecata de a cede insul'a **C r e t a** Greciei.

Missiunea principelui **Stirbeiu** despre care facuramu amintire in nr. trecut se dice ca e de a pune la cale unele invoiiri intre Austria si Romania in privint'a estradarei imprumutate a fugariloru criminali; unui sistemu de drumuri de feru; unoru inlesniri in comertiu si in privint'a referintieloru juridictionale fatia ea suditii austriaci aflatori in Romania. In fine mai e vorb'a si despre asediarea unui agentu diplomaticu in Viena. Pre langa acestu scopu ostensibilu se dice insa ca **Stirbeiu** aru mai avea missiunea de a pipa, cum aru primi curtea din Viena unele progresse in emancipatiunea Domnitorulu de sub tutoratul Portiei; firearu acele favorite si de curtea din Viena seu celu putinu trecelearu cu táccerea candu s'aru intempla.

Din **M e s s i c u** se astépta cu incordare o lupta decisiva intre imperialisti si republicani.

Revista diuaristica

„Pesti Napló“ au dedicatu sosirei Majestătei Sele unu articulu. „Hon“ inca se folosese de ocaziunea acest'a si-si ia ansa a oferi Croatiloru drépt'a fratiésca pentru impacare. — „Pesti Napló“ dice, ca cu **Tranni'a** nu vrea nici o unificatiune, ci uniune.

nonu : ca Episcopulu seu presbiterulu aduce asup'ra sea otáireea osándirei, care fiindu suspendatu va cutedia sa se cuminece; in 38 Canonu : ca partile litigante au voia a-si alege locu pentru ascultarea marturiiloru si pentru aducerea sentintiei, deca loculu ordinariu le vine loru suspectu; in 39 Canonu : ca presbiterii si diaconii nu potu refusa Episcopiloru loru cinstea mai mare, de care Episcopii loru vrea sa-i faca partasi; in 40 Canonu : ca Episcopii seu presbiterii nu potu instraina tiarinile Episcopiei, seu ale parochiei; in 41 Can. ca presbiterii nu potu instraina fara scirea Episcopulu nimic'a din averea parochiale; in 42 Canonu : ca Episcopii si preotii sa nu lase de sub stapánirea loru pre fii sei, pana nu se voru incredintia prin purtarea loru, ca suntu harnici de a trái de sine; in 43 Canonu : ca de Episcopu si preotu seu diaconu sa nu se hitonésca nime, pana ce pre toti casnicii loru nu-i voru face crestini; in 44 Canonu : ca afara de pane si vinu sa nu se aduca nimic'a la sántele Taine; in 45 Canonu : nu se ierta preotiloru seu calugariloru intrarea in monastirile calugaritiloru; in 46 Canonu : ca Episcopulu scaunulu dintáiu sa nu se dica Esarchu seu pimate, seu ce-va in acestu chipu, ci numai Episcopu alu scaunulu celui intáiu; in 47 Can. : ca preotii sa nu manance nici sa bea in crásma, fara numai fiindu calatori; in 48 Canonu : ca parastasele dupa prándiu au a se face numai cu rugaciuni, dar nu si cu Liturgia, cáci preotulu dupa ce au pránditu, nu mai póte liturgisi. — (Va urá)

Din parlamentulu nordicu germanu.

Parlamentulu Germaniei nordice 'si continua pertractárele sele despre proiectulu de constitutiune. In siedint'a din 11 Martiu au tinutu contele **B i s m a r k** dóne vorbiri de insemnetate. In vorbirea cea dintáiu si léga firulu mai intáiu de espressionea lui **Groote**, carele l'au numitu de repetite ori „diplomatulu cutezatoriu“, si dupa aceea vorbesce despre intentiunile regimulu prussianu in modulu urmatoriu :

Deca vorbescu acum'a, nu vreau sa suprindu prin cutezanti'a unui barbatu de statu, nici sa propunu motive. Cesta din urma aru fi fostu cu neputintia. Deca amu fi propusu motive, atuncea amu fi perdutu tempu multu, ba nici nu sciu cátu de multu. Nu este nici o nepasare, deca nu le-amu propusu. Deca ne-amu facutu acest'a de problema, atunce astadi inea nu amu fi adunati aici. Asemenea nu este intentiunea mea nici de a preveni discussiunea speciala, vreau sa delaturediu numai unele erori si sa fipsedi unele puncte, cá sa constituimu unu opu (lucru) teoreticu, noi ne-amu facutu de problema, cá sa aflámu in stimarea cea drépta a puteriloru de opozitiune unu minimum alu concessiuniloru acelor'a care trebuie sa-lu faca cele singuratic. Puteti sa numiti elaboritulu **c o n s t i t u t i u n e**, seu sa nu-lu numiti, noi credem, ca elu va duce la tinta. Eu recunosc, ca au remasu dorintie nemultiamite; nu potu pricepe insa cum s'aru putea implini acestea, si totusi sa se forme die o unitate. Cu deosebire e cunoscuta dorint'a de unu ministeriu, — deca vreau sa vorbescu despre unele temeri ce se audu. Cine sa denumésca ministeriulu acest'a respundietoriu? Atuncea aru fi trebuitu sa se forme die o putere monarchica, carea sa stea in frunte; insa noi nu amu intentiunatu si nici nu neamu nesuitu dupa mediatizarea acest'a. Noi nici singuraticiloru principi nu le-amu datu nici o asigurare, cá sa siéda intro casa de josu cá páirii englesi. Bas'a relatiunei celei nóue sa nu fia nici fatia cu poporulu nici fatia cu principii sila. (bravo!) Bas'a sa fia increderea in Prussia. (Bravo!)

Mai grele decátu observárele acestea suntu acelea din privint'a particularistica. Noi astadi avem de a face cu particularismulu parlamentar. Din partea dinastica se dicea : „Aici **Well**“ — „aici **Waiblingen**“, acum'a va sa se dica : „Aici parlamentu“ — „Aici diéta“. Dintr'o parte, din partea reprezentantulu unei republice audiram, ca ne lauda constitutiunea prussiană. Deputatulu **Dr. Michelis** au vorbitu multu despre conscientia sea, si au disu, ca me voiu sci eu scóte din chaosulu, ce vrea sa lu etablese elu. Eu dechiaru, ca acest'a nu o potu face (bravo!) Domnii acei'a, cari dicu in scurtu, ca diéta prussiană nu s'aru puté tiermuri, cu privire la legitimiatiunea loru propria s'au combatutu déjà mai iute. Aduceti-ve aminte, ca pe tempulu acel'a, candu n'au succesu tendintiele din Frankfurt si Erfurtu, nu se puteau aflá cuvinte, pentru de a arunca inductive destulu de grele asup'ra patriotismulu celui slabu alu partiei junkeriane (feudalistice). Au dóra credeti intru adeveru, ca miscarea aceea grandiósa, care au condusu pre popóre in anulu trecut, cá sa arunce sabi'a in cumpan'a deciderii, se va puté pune ad acta prin o resolutiune a dietei? (Bravo!) Domnii mei! Deca cugetati astfelu, atunce nu stati pre culmea situatiunei. Eu credu tare, ca nici o diéta germană nu ne va putea nimici lucrulu nostru, despre care ne-amu unitu. (Bravo!) Noi ne-amu dechiaratu lucrulu de capace pentru indreptári, si nu suntu nici decum in contr'a acesteia. (Bravo!)

Regimulu nu vrea sa intrebuinteze parlamentulu, cá in lupta parlamentelor sa se mistue unulu prin celalaltu. Ce folosu amu avé de acolo? Chiaru cu privire la tierile straine? Acea nu o puteti asteptá dela o dinastia, cum e cea prussiană, ca s'aru apucá de cestiunea nationala cu o astfelu de fatiaria. In privint'a statulu militaru amu propune unu bugetu, insa sub conditiunea aceea, cá acest'a sa se fipseze pentru unu siru de ani si prin acest'a sa nu se pericliteze esistint'a unitátiei. Deca s'aru periclitá o organizare, cá armat'a federatiunei, carea ne este neaperatu de lipsa, prin o votare anuală, acest'a aru face asup'ra mea impressiunea unei reuniuni, carea in totu anulu se consulteza, ca óre sa se faca gauri in troiene candu va cresce apă, seu nu. Domnii mei, asteptati numai pana candu ne vomu intári mai bine, si atuncea se va regulá si aceea amesuratu dorintielora Dvóstre.

Pre germanii din sudu nu iam mai putea infricosi prin nemic'a altu ce-va decátu prin o organizare, precum o au amintitu **Dr. Waldeck**. Eu cugetu, ca indata ce vomu fi gat'a cu constitutiunea

nostra, vomu pasi la negociatiune cu germanii din sudu si vomu putea face cu ei o legatura mai strinsa, nu in sa unu tractatu, care sa se póta abdice ori candu. Este greu a crede, ca, deca avem organe comune pentru lucrurile privitoare la vama, (o impregiurare care eu nu o astu despretini) aceste (organe) s'aru putea subtrage dela problem'a, de a-si castigá parte mare si celelalte title ale legislatiunei. Ce se atinge de cestiunea puterei, eu oredu, ca unirea Germaniei nordice cu Germania sudica este asigurata definitivu in contra ori-cáruí atacu. In partea nordica nu este nici o dubietate, ca sudulu nu ne-ar fi asecurat la eventualitatea unui atacu. (Bravo!) Cumca ne mai remane inca, cá sa regulámu mai bine contributiunea capulu, acest'a o concedu si eu. Pentru aceea ne-amu ocupatu déjà cu o contributiune imperiale. Deca ne vomu constitui cátu mai curendu, atuncea ne remane tempu si ocaziune, cá sa ne intielegem despre cestiunea acest'a, si despre cestiunea suscitata a indigenatulu, a stramutárei libere. Totu asiá se are lucrulu si cu dreptulu civilu si ipotecariu si cu legislatiunea comuna intréga. Noi cu privire la art. 65 alu proiectulu n'amu cugetatu, ca se va aflá, ca lipsece o determinare despre unu imprumutu alu federatiunei. Possibilitatea, de a face interpelatiuni regimulu, nu este eschisa nici decum. Si petitiuniloru inca nu le sta nemic'a in cale. Sa lucrámu curendu, sa penemu, asiá dicénda Germania pe sie'a, si va sci ea calari. (Bravo!)

A dóna óra vorbesce contele **Bismark**, cá sa introduca pre dlu de **Münchhausen** in secretele disciplinei prussiene. Ministrulu de mai nainte din **Hanover** s'au fostu plansu asup'ra purtárei Prussiei in **Hanover** precum si asup'ra acelei impregiurári, ca unu ofieru din **Hanover** s'au fostu arestatu sub ferestrele reginei din **Hanover**.

Contele **Bismark** i respunde vorbitorulu cu asprime mare, ca ofierulu aru fi fostu inconstienti de tempuriu, cá se vigeleada asup'ra lui, pentru aceea aru fi delaturatu epistolele compromitátore. Deca nu au vrutu sa vada regin'a Maria astfelu de lucruri precum e arestarea agitatoriloru, atunce nu trebuia sa remana in **Marienburgu**. **Marienburgu** e vatr'a agitatoriloru acestora si acest'a nu o póte suferi regimulu, Ministrulu acel'a aru fi unu tradatoriu, carele nu s'aru folosi de ocaziune, cá sa delature die o astfelu de dinastia periculósa. Capitulatiunea dela **Langensalz** a au avutu numai sa faca capetu unui actu de resbelu, vre-unu contractu nu esista si sub averea privata a regelui au fostu de a se intielege numai averea aceea, care o avea regele la sine. Deca aru fi in **Hanover** unu castelu, atunce nu aru fi fostu dusi **Domnii in Mirden**. Elu-si termina vorbirea. Nu provocá regimulu preterenulu acest'a, cáci in urma contrarii póte ca nu s'aru puté mesurá cu elu.

Cuventarea dlui dep. Dr. Ios. Hodosiu, tinuta in siedint'a din 8 Mart. in caus'a Ardealulu.

On. casa! — N'aveamu sa vorbescu, deca nu era vorba despre **Tranni'a**. N'aveamu sa vorbescu, deca onorat'a casa avea eri pacient'a si indulgent'a de a ascultá pre **Macelariu**, deputatu din **Ardealu**. Celu putinu aru fi aflu onorat'a casa, ca ce pusetiune voru ocupá ardeleni fatia cu acesta diéta. Departe de mine de a esplicá, de a chiarifica seu de a constatá pusetiunea ce aru fi vrutu seu voru ocupá ei aici. Acest'a nu e chiamarea mea. Voiu spune parerea mea curatu individuala; voiu spune-o cá deputatu, ce pretindeti ca asiá fi din **Ungaria**, credu in sa ca me unescu aci cu opiniunea publica a romániloru.

Io nu sciu, pentru-ce on. casa in totu loculu si in ori ce propunere voiesce a invólve si **Tranni'a**, a o memorá in totu loculu quasi per tangentem, si a o intrude pretotindene cá pe **Pilatu** in **Credeu**. Io asiá credu, ca cu asta procedura periclitati chisru constitutiunea **Ungariei**, precipitati unu ce, ce nu este fapta complinita. Periclitati constitutiunea **Ungariei** pentruca voiti a impune legi unei tieri, pentru care nu sunteti competenti. Cum poteti, me rogu, a impune legi **Tranniei**, care-si are legislatiunea sea propria, legislatiune, co inca nime si nici o lege nu o-a nimicitu?! Uniunea nu e fapta complinita; diéta **Ungariei** nu e competinta a aduce legi pentru **Tranni'a**; deputatii din **Ardealu** nu facu, nu potu face parte constitutiva a acestei diete.

Voiu a documentá acest'a nu cu ratiunaminte, ci cu fapte si cu acte autentice.

Eaca aci sntu.

Prin rescriptul imperatescu din 25 Decembrie 1865 îndreptat câtra diet'a Tranniei; această dietă nu este disolvată, ci numai prorogată; deputatilor ardeleni le este numai concesi, dar nu li se demanda a participa la diet'a de aici din Pest'a și le este concesi a veni aici numai pentru a pute fi de fatia la actul de încoronare, dar nu pentru a participa în legislațiune s'eu a face parte constitutivă în această dietă. Afara de aceea prin acel rescript se susțin în valoare neviolabilă legile dietei din Sabiu dela an 1863 sancționate de Marele Principe alu Tranniei.

Acést'a o scimu cu totii. Dar scimu și aceea ca precum diet'a Ungariei în evntulu de tron de la 14 Decembrie 1865, de asemenea și diet'a Tranniei în pre'naltulu rescriptu imperatescu din 1 Sept. 1865 amendou și în deosebi au fostu provocate, a luă la revisiune articlii de uniune dela a. 1848, a-i luă sub revisiune astfel, că atât interesele imperiului cât și interesele țerei și interesele națiunilor ce locuescu aceste țeri, se fia asecurate

S'eu veti dice, ca aceste rescripte imperatesci nu mai au nici o validitate? Au nu chiar la aceste se face provocare în pre'naltele bilete de mâna ale imperatului îndreptate la 17 Fauru a. c. câtra Dlu Haller, cancelariu alicu transilvanu și câtra dlu ministru presedinte: contele Juliu Andrásy (impressiune sensibilă.)

Dar afara de aceea precum în rescriptul imperatescu din 21 Iuliu 1861 îndreptat câtra diet'a Ungariei, asiă și în rescriptul imperatescu din 5 Septembrie 1863 îndreptat câtra diet'a Tranniei, se dice, se declara și se recunósce apriatu ca „uniunea Ardealului cu Ungari'a s'a decretatu f'ara invoirea libera a națiunii române și sase, și ca aceea uniune nici odata la putere legala n'a ajunsu, ci dupa publicarea decretarilor aduse unilateralmente de facto s'a nimicitu.“ Dar la putere legala nici n'a potutu ajunge, pentruca, nu are tóte calitátile și formele legali, și de facto și de jure și de lege s'a nimicitu prin însasi tinerea dietei din Sabiu dela 1863 și prin legile aduse acolo, precum și prin tinerea dietei din Clusiu dela an. 1865 nedisolvata inca nici pâna în diu'a de astadi. Asiă dara uniunea nu este fapta complinita. Nici conditiunile uniunii nu suntu nici staverite, nici acceptate inca. Apoi dupa an. 1848 încóce, atâtea și astfel de stramutári s'au facutu în dreptulu publicu alu Tranniei încátu uniunea per non concessum și candu aru fi fapta complinita inca aru trebui sa se iee la o noua și meritórie pertraptare, ea și în acestu casu aru poté sa fia numai unu obiectu de seriósá pertraptare atât în diet'a Ungariei de o parte, cât și în diet'a Tranniei de alta parte.

Dupa tóte aceste mai amu sa amintescu și aceea, ca deputatii transilvani nu suntu alesi aice pe basea legii de alegere din Ungari'a, adeca pe basea art. V. dela an. 1848, ci ei suntu alesi pe basea legii de alegere ardelená, adeca pe basea art. II. dela an. 1848, și mare și esentiala este diferința între acesti doi articuli de alegere, ca pe candu celu alu Ungariei este basatu pe principiulu de reprezentatiune a poporului, pe atunci celu din Trannia sustine sistem'a feudala (sgomotu) ce domniá înainte de a. 1848, mai observandu inca și aceea giurstarte de mare insemnatate, ca acestu din urma nici nu este sancționatu de principele, prin urmare nici putere legala nu póte avé.

Si asiă ve înrebu. Ve poteti Dvóstra intipui într'unu statu constituționalu, ca unu corpu unicu, același și comunu legislativu sa se póta compune și constitui pe basea a dóua legi de alegere cu totulu diferite un'a de alt'a. Si ve poteti inchipui ca unu astfel de corpu sa póta aduce legi s'eu decisiuni juridicamente și politicamente valide?

Juristulu și politiculu totdeun'a vi le póte combate. Eaca cum ve periclitati censtitutiunea. Eaca cum nu puteti fi competenti a aduce legi în Trannia.

Dar eata din cele dise se vede cum deputatii ardeleni, căror'a numai li s'a concesi a poté fi aici la actulu de încoronare, nu potu sa formeze parte constitutivă în legislațiunea de aici.

Io numai unu modu, numai o cale afu pentru deslegarea cestiunei de uniune. Diet'a Tranniei din senulu seu, și diet'a Ungariei asemenea din senulu seu se esmita deputatiuni regnicolari, cari împreuna se steverésca condițiunile și modalitatea uniunii, rezervandu-si fia-care dieta dreptulu de a primí

s'eu de a refusá, precum buna óra s'a facutu s'eu se face acést'a între Croati'a și Ungari'a. Trannia are dreptu la acést'a, mai multu dreptu decâtu Croati'a.

În urma n'amu decâtu sa-mi esprimu dori t'a, f'a, că guvernulu se nisnéscá și se lucre pentru convocarea dietei Tranniei câtu mai curendu. Prin acést'a ingrigirile Ardeleniloru s'aru aliná; prin acést'a s'aru dá ocașiune la tóte natiunile din Trannia, că cu tóta promtitudinea, cu tóta sinceritatea și cu tóta aplicarea, și spre indestulirea tuturor'a se conlucre la deslegarea cestiunei mari și de viéti a uniunii, la staverirea relatiunilor publice de statu între aceste dóue țeri și la ficsarea legaturei, ce are sa fia între de asemenea autonome, de asemenea independenti.

Dupa tóte aceste eu asiú fi fostu și sum de opiniune, ca alinea din urma a propunerei ministeriali de sub discusiune sa se lasé cu totulu afara. Dar unu deputatu ardelená de natiune sasésca, facendu unu amendamentu, io credu, ca acést'a este acceptabilu, și la casu candu totu pasagiulu nu s'aru lapedá, io votezu pentru acestu amendamentu.

Totu odata me rogu, că cele ce amu disu acum în privința Tranniei, se le considerati de dise pe tóte casurile, candu s'aru mai vorbi despre Ardealu.

Principatele române unite.

În fine cris'a ministeriala a incetatu; noulu ministru sunciatu oficialu eri în adunare și la senatu. Cabinetulu este compusu în modulu urmatoriu: (Vedi nr. tr. sub rubr. Principate.)

Noi intempinámu noulu ministru cu felicitáti și urári sincére de lunga durata pre calea constituționala, exprimandu în același tempu bururi n'ostre ca în capulu acestui ministru se afla o persóna a le cărei precedente, atât de binecunósute și laudate, suntu o garanția ca celu putru constituționalu nu va fi calcata în picóre precum a fostu calcata de câtra ministerulu cadutu, ca celu putru legile voru fi observate, respectate și aplicate cu buna credinția, pentru ea déca s'a potutu gasi ceva care sa se impueteze ver-odatu dlui Constantin Crezulescu, acestu ce-va n'a potutu fi decâtu prea multa scrupulositate a acestui leale omu de Statu pâna și chiaru spre indeplinirea celor mai neînsemnate formalități preserise de lege. „Tr. Carp.“

Varietáti.

*(+) (Necrologu). Carolin'a Gaertner nasc. Cepeșca au reposatu în 3 Fauru dupa o bóle scurta plina de dureri, lasendu în cea mai adenca jele pre iubitu seu sotiu, 6 pruncú mici, parintii densei și alte rudenii. În 5 Fauru d. am fu inmormentarea, carea, de-si érá tempulu cam nefavoritriu, a atrasu o multime de compatimitori carii dimpreuna cu numitii jeluitori i dedura cea din urma onóre pâna la mormentu. Fia-i tierán'a usióra.

*(+) (Necrologu). Ioann Radulovicu negociatoriu din Biserica Alba în Banatu au reposatu în 3 Marte nou, lasandu în celu mai adencu doliu pre iubita sea socia Elena nascuta Udrea și trei pruncuti, pre parinti și respective socrii și alte rudenii și în fine pre conatiunile sei, câtra eeri érá cu atât'a caldura. Remásiele se inmormentara în 4 Marte n. în cimeteriulu gr. or. din locu. Fia-i tierán'a usióra!

() Daru frumosu. Parochulu Ioann Hodosiu din Mezó-Bandú au tramisu pre sém'a Seminarului optu metrete de mazere, pentru care i se aduce din partea Inspectoratului seminarialu multiamita publica. — (Amu întielesu, ca Dlu Parochu Ioann Hodosiú vediendu, ca frigulu din primavéra în anulu trecutú iau stricatu cucurudiulu, au semanatu în acela pamentu maserea, carea Dumnedieu binecuventandu-o au roditu fórte bine; astfelu lucrá economulu rationalu, și recomandámu economiloru nostri, că toti sa urmedie asemenea la nisce intemplári, precum au fostu gierulu primaverei din anulu trecutú.)

() (Dóue ordinatiuni ministeriale.) Înaltulu ministru ungurescu prin ordinatiunea sea din sediinti'a ministeriale dela 10 l. c. arata ca incetandu în acést'a di funcționarea locutenintei reg., ministeriulu a luatú în fapta conducerea afaceriloru.

Localitátile singurateciloru ministrie de ocamdata suntú urmatóarele: Ministeriulu de interne în Bud'a piat'a s. Georgiu, (Szent György tér) nr. 5;

Ministeriulu de justitia în Bud'a, edificiulu fostei locutenintie strad'a domnéscá, (uri uteza) nr. 53 iera cancelari'a presidiale în Pest'a strad'a Valuului (Váci uteza) numeru 13, etagiulu 1; ministriele de cultu, de aperearea țerei și de comunicatiune în Bud'a, edificiulu fostei locutenintie, strad'a domnéscá nr. 53; ministeriulu de finantie în Bud'a, în c. r. fostulu edificiu cameralu de curte; ministeriulu de comerciú, agricultura și industria în Pest'a, malula de josu alu Dunárei (aldunásor) nr. 2. Tóte juridicțiunile țerei precum și singuratecii se incunociințéza despre acést'a cu acea îndrumare, ca tóte esibitele acele, a căroru deliberare s'a tinulu pâna acum în cancelari'a ung. de curt', de cancelari'a tranna de curte, de r. locutenința ung. s'eu de directiunea finantiala din Bud'a, dela diu'a susu numita, au a se tramite la ministriele respective, iera obiectele despre cari e indoiéla ca de care ministriu se tinu a se tramite la: „ministeriulu ung. reg. în Bud'a“ fiindu făcute despusetiunile necesarie și pâna la organizarea completa a ministeriului, pentru că acele sa se strapuna îndata la ministeriulu respectivu.

Prin o alta ordinaciune emanata din sediinti'a ministeriala dela 11 l. c. se îndruma tóte juridicțiunile din Ungari'a și Transilvani'a a face atenți pre locuitori că în întielesulu conclusului dietale confomu căru'a sis'em'a de contributiune de pân'a-cum este susținuta pâna la finea an. 1867, și ministerulu ung. de finantie imputeritu a stränge atâtú darea aruncata pre an. curg. câtú și restatiiele din an. trecuti,— sa-si plátésca darea de buna voia și cu acuratetia, și se spriginésca în modulu acést'a guvernulu întrú restituirea constituționalismului perfectu.

Totu odata se îndatóreza tóte juridicțiunile Ungariei și Tranniei și oficialii acelor'a, ea se spriginésca organele ministerului de finantie întrú esecutarea ordinatiuniloru acéstui'a nu numai cu influința lora morale ci, încátu este de lipsa și cu conlucrarea lora oficiala.

* Fôia oficiósá de astadi „Bud'a-Pesti Köz-löny“ publica adresele gratulátore a cetátiei Strigoni; a Eppului din Gherl'a și a comitatului Albei superióre câtra ministeriulu ungurescu.

* In cercuri bine insociințiate se dice, ca primatele Simor are de engetu, ca în casu candu aru muri Archieppulu Lonovich, sa denumésca pre Archieppulu Haynald de Archi-Eppu în Kalocsa.

* (+) Archiepiscopulu de Calocia Lonovich au muritu.

* (Concursu.) Pentru impartirea stipendiiloru pe partea studintiloru lipsiti, praltnia'e de adunarea gen. pe an. acést'a în suma de 600 f. v. a. se escrie concursu cu aceea insemnare: ca recursurile voru fi de a se dá la subsemnat'a directiune pâna la 1 Aprile n. a. c. aretandu fia-care recurinte descrierea sea geneticá, starea seraciei, sporiulu în sciétiiele semestriului din urma, și impregiararea: ca are ori nu are ajutoru dela alte institute ajutatóre.

Aradu 10 Fauru noa 1867.

Directiunea Asociatiunei natiunale aradane pentru cultur'a poporului románu:

Presedinte Mironu Romanulu, Ioanne Goldisiu, dir. secundaru. Notariu:

* La Berlin, capital'a germanismului, spunu ca s'a imprimatu o scriere de propaganda, prin care se dice ca Románii nu suntú de stirpe latina, ci getica, ca Getii nu suntú decâtú Goti, și Gotii Scandinavi s'eu Germani, și ca prin urmare Románii suntú de semantia germana și trebuescu asimilati cu marea familia germana. (???) „Tr. Carp.“

Publicatiune.

În 20 Martiu va urmá negresítu trasur'a a diecea a loteriei filantropice a statului bine dotata, și care e provediuta cu numerulu celu insemnatu de 4097 casitguri în sum'a intréga de 300,000 fl. între cari va fi unu nimeritriu cu 100 000 fl. — 1. cu 50,000 fl. — 1. cu 25,000 fl. — apoi 1 cu 10,000 fl. — 1. cu 8000 fl. — 1. 6000 fl., — 1. de 5000 fl. — 1. de 4000 fl. — 1. de 3000 — 2. a 2000 fl. 6 a 1000 fl. — 20. a 500 fl. — 30. a 200 fl. — 30. a 100 fl. s. a. m. d.

O sórte costa 3 fl. v. a.

Sorti se capeta la tóte organele depositului de sorti, precum arata tabelele afisiate respective.

Dela sectiunea loteriei filantropice a statului.